

Evaluatie van huidige minimabeleid (jaartallen)

1 Inleiding

Het huidige minimabeleid van de gemeente Veldhoven biedt minima ondersteuning bij veel voorkomende (financiële) zaken zoals bijzondere kosten, belastingen, schulden en de kosten van een deugdelijke zorgverzekering. We onderscheiden:

- bijdrageregeling voor deelname aan Welzijnsactiviteiten 2009
- kwijtschelding van gemeentelijke belastingen
- beleid bijzondere bijstand
- Langdurigheidstoeslag
- collectief aanvullende zorgverzekering

Naast de gemeente Veldhoven zijn er ook andere instellingen die actief betrokken zijn bij de minima: Stichting Leergeld, Stichting Voedselbank Veldhoven, Swove, Buro Sociaal Raadslieden, Stimulans, de Ouderenbonden en andere instellingen zijn belangrijke schakels tussen het individu en de ondersteunende mogelijkheden.

In Veldhoven is binnen de keten een goede verbinding. Onder andere door de halfjaarlijkse ketenpartnerbijeenkomsten weet men elkaar goed te vinden en is vrij goed bekend welke mogelijkheden de verschillende partners hebben.

Wat de uitvoering van met name de regeling Welzijnsactiviteiten betreft valt op dat deze arbeidsintensief is. Daarnaast komen er dubbelingen voor tussen gemeentelijke regelingen en die van de Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds.

De voorzieningen halen weliswaar drempels weg om mee te doen, maar van activerende werking van de regelingen is nauwelijks sprake. De voorzieningen van Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld, alsook de verschillende activiteiten van bijvoorbeeld de Ouderenbonden, dragen meer bij aan activering dan de (financiële) regelingen.

In het kader van de evaluatie van het minimabeleid wordt ingegaan op de inhoud van de huidige regelingen en worden er bevindingen en conclusies gepresenteerd ten aanzien van het gebruik en de mate waarin er van de regeling een stimulans uitgaat om mee te doen / er sprake is van een activerende werking. Onder activerende werking wordt ook verstaan dat mensen er ook echt op uit trekken, mensen ontmoeten en deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Voorstellen over de toekomst van het minimabeleid zijn in een aparte nota opgenomen. In de bijlage zijn tabellen met cijfermatige informatie opgenomen.

2 Besluit Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten

Met de bijdrageregeling welzijnsactiviteiten wordt beoogd inwoners met een laag inkomen financiële ondersteuning te bieden waardoor zij in staat zijn om deel te nemen aan welzijnsactiviteiten op het gebied van cultuur, sport, recreatie en educatie. Aanvullend hierop is later besloten om de regeling uit te breiden met de kosten voor internet en telefoon. De aanvragen worden individueel behandeld en inwoners moeten bewijzen van betaling inleveren.

De regeling wordt uitgevoerd door de afdeling WIZ op basis van een jaarlijkse aanvraag. De regeling is lokaal en niet wettelijk verplicht.

Aan inwoners die een inkomen hebben van maximaal 105% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm, wordt op aanvraag, een bijdrage verstrekt in de volgende kosten:

- a. contributie van sport- en ontspanningsverenigingen;
- b. lidmaatschap van de openbare bibliotheek;
- c. zwembadabonnement/zwembadpasse-partout;
- d. toegangsbewijzen/abbonementen theater/schouwburg/bioscoop;
- e. deelname aan cursussen, waaronder begrepen cursusgeld;
- f. volgen van muziekonderwijs aan een muziekschool;
- g. eigen bijdrage peuterspeelzaal;
- h. dagbladabonnement;
- i. telefoonabonnement;
- j. internetaansluiting/internetabonnement;
- k. aanschafkosten van een algemeen erkende kortingskaart voor maatschappelijke, culturele of recreatieve activiteiten.

De standaard bijdrage is maximaal € 125,25 per jaar; voor de kosten van de peuterspeelzaal kan een toeslag tot maximaal € 175,75 worden gekregen en voor schoolkosten voortgezet onderwijs een toeslag van € 84,80.

De uitgaven zijn per jaar ongeveer € 53.000 (zie bijlagen, tabel 1); hiermee worden jaarlijks 225 kinderen en 475 volwassenen bediend.

De bijdrage is maximaal € 125,25 per persoon is (voor bijdragen in peuterspeelzalen en voor schoolkosten gelden toeslagen). De gemiddelde bijdrage is € 75,- per persoon.

Opvalt dat het gebruik van de regeling, ondanks een stijging van het aantal personen in de doelgroep, licht is afgenomen. De grootste uitgaven liggen op het gebied van 'abonnement telefoon' en 'kosten internet' (63,1%). Ook van het abonnement op een dagblad wordt relatief veel gebruik gemaakt. Niet alleen zijn deze voorzieningen niet per definitie erg bevorderend voor de participatie; bovendien zijn een dagblad en telefoon ook gratis bereikbaar via bijvoorbeeld de bibliotheek. Door een voorziening op grond van de bijdrageregeling wordt de aanvrager niet uitgedaagd om bijvoorbeeld naar de bibliotheek te gaan.

De derde voorziening waarvan relatief veel gebruik wordt gemaakt is de contributie van verenigingen (16,2%). Voor de rest zijn de uitgaven versnipperd over een paar voorzieningen (20,7%).

Overigens betekent dit niet dat de aanvragers niet ook andere kosten maken die eveneens onder de bijdrageregeling zouden kunnen vallen. Burgers dienen vaak aanvragen in voor dié kosten in die het eenvoudigst aan te tonen zijn. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld losse zwembadkaartjes.

Bovendien kunnen sommige kosten ook via Stichting Leergeld of het Jeugdsportfonds voor vergoeding in aanmerking komen; waar de Stichting Leergeld, in combinatie met het Jeugdsportfonds, als voorliggende voorziening kan fungeren worden aanvragers doorverwezen.

Dit biedt de mogelijkheid het budget van de Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten voor andere kosten aan te wenden.

De communicatie tussen de Stichting Leergeld en de uitvoerende medewerker van de Bijdrageregeling is goed. Dit is ook nodig, omdat de verschillende regelingen een verschillend norminkomen hanteren en verschillende voorzieningensoorten en betalings- en vergoedingswijze hebben. Zo geldt voor de Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten 105% van het sociaal minimum terwijl de Stichting Leergeld 120% en het Jeugdsportfonds 115% hanteren. Voor de gemeentelijke regeling geldt dat burgers de gemaakte kosten pas achteraf, met betalingsbewijzen, kunnen indienen terwijl het Jeugdsportfonds juist de regel hanteert dat de kosten nog niet gemaakt mogen zijn.

De wijze van uitvoering via een aanvraag en verantwoording van kosten leidt ertoe dat de uitvoeringskosten relatief hoog zijn. Wij schatten het totaal van alle werkzaamheden (uitvoering, beleid, administratie) op ongeveer 20 uur per week; op jaarbasis betekent dit ongeveer € 29.500,-.

In tabel 2 zijn de door de stichting Leergeld behandelde aanvragen opgenomen, uitgesplitst naar kostensoorten en de uitgekeerde bedragen. Hieruit blijkt dat er in 2013 een forse toename bij Stichting Leergeld is in zowel het aantal aanvragen als de uitgekeerde bedragen. Ten opzichte van 2012 zullen de uitgaven over 2013 naar verwachting verdubbelen.

Uit de evaluatie van de cijfers en aantallen van Stichting Leergeld blijkt dat deze stichting, die ook het Jeugdsportfonds uitvoert (zie tabel 3), een groot bereik kent. Tot medio november 2013 zijn 647 aanvragen door de stichting behandeld met een totaal bedrag van € 60.497.

De Stichting Leergeld keert géén geld uit: alle voorzieningen worden in natura verstrekt of rechtstreeks aan de betreffende school of (sport)club betaald.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- de bijdrageregeling meer het karakter heeft van een inkomensondersteunende regeling.
- de inkomensondersteuning relatief gering is.
- de voorzieningen voor het grootste deel niet bijdragen aan daadwerkelijke participatie; de regeling daagt niet uit om “mee te doen”.
- de uitvoeringskosten erg hoog zijn in relatie tot het effect dat ermee wordt bereikt,
- in de bijdrageregeling voorzieningen zitten die óók door het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld worden gestimuleerd.
- de Stichting Leergeld (inclusief de uitvoering van het Jeugdsportfonds) meer kinderen bereikt dan met de bijdrageregeling en dat meer maatwerk wordt geleverd.
- de voorzieningen van deze twee instellingen meer bijdragen aan participatie, omdat de voorzieningen altijd gericht zijn op deelname aan sport, school, cultuur en dergelijke.
- het achteraf vergoeden van kosten door gebruikers als een nadeel wordt gezien.

3 **Beleid bijzondere bijstand**

Door bijzondere omstandigheden kan zich de situatie voordoen dat het inkomen van belanghebbende niet volledig toereikend is om in bepaalde noodzakelijke kosten te voorzien. Als er dan geen beroep kan worden gedaan op een voorziening en de uitgaven - naar het oordeel van het college - evenmin uit de eigen middelen kunnen worden voldaan, kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand is het niet vereist dat belanghebbende ook recht heeft op algemene bijstand.

Tabel 4 geeft een overzicht van de voorzieningen waarvoor bijzondere bijstand is verstrekt en de hoogte van daarmee gemoede uitgaven.

De bijzondere bijstand is gebaseerd op een wettelijke plicht op grond van de Wet werk en bijstand (Wwb). Het is het college niet toegestaan om inkomenspolitiek te voeren. Er is voor de vergoeding van bijzondere kosten bepaald dat dit op basis van maatwerk geschiedt. Hierdoor moet dus per individu een specifieke afweging gemaakt worden, waarin het vooral gaat om de vraag of:

- de kosten noodzakelijk zijn
- de kosten bijzonder zijn, of voorzienbaar zijn geweest
- er andere regelingen zijn die dergelijke kosten vergoedt
- de aanvrager zelf middelen heeft, bijvoorbeeld spaargeld

Inmiddels is duidelijk dat de rijksoverheid steeds meer waarde hecht aan maatwerk en er dus per individu een specifieke afweging gemaakt moet worden. Gelet op de afnemende financiële middelen kan bijvoorbeeld voor medische kosten strenger gekeken worden naar wat gedekt wordt door de (aanvullende) ziektekostenverzekeringen; kosten die onder de zorgverzekering vallen, worden dan niet meer met bijzondere bijstand gecompenseerd. In het verlengde daarvan kunnen kosten die onder een aanvullende verzekering vallen ook van bijzondere bijstand worden uitgesloten. Argument voor zo'n uitsluiting kan zijn dat in Veldhoven een collectief aanvullende verzekering (zie hierna) kan worden afgesloten, waardoor in dergelijke kosten is voorzien. De kosten voor de gemeentelijke bijdrage aan de aanvullende verzekering zijn € 12,50 per deelnemer per maand.

Niet alle bijzondere bijstand wordt 'om niet' verstrekt. Inrichtingskosten en BBZ-lening worden bijvoorbeeld altijd als lening toegekend. Dit betekent overigens niet dat deze kosten altijd worden terugbetaald. Door financiële omstandigheden kan een deel van deze leningen uiteindelijk oninbaar blijken.

Verstrekke bijzondere bijstand	2010	2011	2012
Om niet	361.016	304.408	358.620
Lening	186.596	59.579	124.446
TOTAAL €	547.611,54	363.987,83	483.066,07

De fluctuatie van deze uitgaven is het gevolg van het feit dat aan zelfstandigen bijstandsleningen kunnen worden verstrekt met toepassing van de bijzondere bijstand.

De bijzondere bijstand aan zelfstandigen bedroeg in deze jaren respectievelijk € 140.479, € 14.929 en € 62.919.

Onder de bijzondere bijstand vallen ook de zogenaamde langdurigheidstoelage en de collectief aanvullende zorgverzekering. Hierop wordt hieronder separaat ingegaan.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- De bijzondere bijstand is als regeling geschikt om tegemoet te komen aan bijzondere kosten indien de aanvrager daarmee onvoorzien geconfronteerd wordt en indien de kosten noodzakelijk zijn (dus niet vermijdbaar).
- De bijzondere bijstand hoort tot het minimabeleid, maar uitsluitend gericht is op noodzakelijke kosten en niet op participatie.

4 Langdurigheidstoelage

Dit is een jaarlijkse toelage voor mensen die langdurig zijn aangewezen op een uitkering op minimumniveau. Ook de langdurigheidstoelage is in de Wet werk en bijstand verankerd en dus wettelijk verplicht. Er wordt voor het recht gekeken naar inkomsten en vermogensgegevens. Een belangrijke eis is, dat op korte termijn geen inkomensverbetering is te verwachten. In 2013 bedraagt de langdurigheidstoelage voor gehuwden € 528,78. Het verlenen van deze toelage is geen bevoegdheid van het college: op aanvraag moet deze toegekend worden als aan de voorwaarden is voldaan.

Over de periode 2010 – 2012 bedroegen de kosten voor de langdurigheidstoelage:

Langdurigheidstoelage	2010	2011	2012
Aantal bijstandspartijen	190	263	237
Totaal €	108.073,55	93.189,34	100.572,26

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- de langdurigheidstoelage enige extra financiële ruimte biedt voor mensen die langdurig op een minimum inkomen zitten.
- er géén participerende werking uitgaat van de langdurigheidstoelage.

5 Collectief aanvullende verzekering

Sinds 2006 kunnen mensen met een minimuminkomen tot 105% gebruik maken van een collectieve zorgverzekering. Deze verzekering bestaat uit de basisverzekering en een aanvullende verzekering. In het pakket van de aanvullende verzekering zitten vooral ook vergoedingen van kosten waarvoor relatief vaak bijstand werd verleend. Het is ook de bedoeling dat minima minder afhankelijk worden van bijzondere bijstand.

CZ en VGZ verlenen zowel voor de basisverzekering als het aanvullend pakket collectiviteitskorting. Voor de premie van een aanvullende verzekering krijgen verzekerden bovendien van de gemeente een extra bijdrage van € 12,50 per maand.

We kunnen de minima niet verplichten gebruik te maken van deze verzekering. Wél kunnen we bijvoorbeeld bijzondere bijstand weigeren indien het, gelet op de kosten van verzekering, reëel is dat minima zich voor dergelijke kosten verzekeren.

De collectieve verzekering is niet wettelijk verplicht. Vanuit het ministerie wordt de collectief aanvullende verzekering wel genoemd als enig mogelijke 'categoriale' bijstandsregeling. Gemeenten wordt geadviseerd met name zo'n verzekering voor minima open te stellen.

Over de periode 2010 – 2012 bedroegen de kosten:

Collectieve ziektekostenverzekering	2010	2011	2012
Aantal deelnemers	407	352	360
Gemeentelijke bijdrage aanvullende verzekering €	59.901,52	56.826,95	56.761,24

Bedragen collectieve ziektekostenverzekering 2014

- Bij VGZ bedraagt de premie van de basisverzekering met een aanvullend pakket per maan € 125,14 (€ 90,19 + € 34,95).
- Bij CZ bedraagt deze per maand € 122,91 (€ 90,15 + € 32,76)

Genoemde bedragen zijn inclusief de collectiviteitskorting. Voor kinderen tot 18 jaar is geen premie verschuldigd.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- de collectieve verzekering erg belangrijk is voor mensen met een laag inkomen.
- met een relatief geringe premie het risico van relatief grote uitgaven kan worden verzekerd.
- er géén participerende werking uitgaat van de collectieve verzekering.

6 Maaltijdvoorziening

Sommige mensen kunnen zélf geen warme maaltijd meer bereiden. Daarom voert de gemeente een regeling waarmee aan inwoners in die situatie een bijdrage in de kosten van een warme maaltijd wordt gedaan. De regeling is niet wettelijk verplicht, hoewel individuele aanvragers wel individueel recht kunnen hebben op bijzondere bijstand voor warme maaltijden.

Sinds 2012 hebben wij de uitvoering van de maaltijdvoorziening, die voorheen bij Swove lag, naar de gemeente (WMO) getrokken. De uitvoering bij Swove was onderdeel van de adviserende huisbezoeken; deze zijn echter afgeschaft. Nu zijn de zogenaamde 'keukentafelgesprekken' van onze eigen klantmanagers Wmo belangrijk voor dit soort kosten en alternatieve oplossingen. Juist de keukentafelgesprekken gaan over voorzieningen waarmee ouderen en mensen met een handicap kunnen participeren. Meer dan voorheen wordt nu ook gekeken naar de feitelijke mogelijkheden voor de betreffende inwoner om gebruik te kunnen maken van een goede warme maaltijd; er zijn immers steeds meer reguliere mogelijkheden (magnetron/diepvriesmaaltijden, eetpunten e.d.). De uitgaven die in 2012 nog € 26.589,- bedroegen worden hiermee teruggedrongen. Dit komt voor het eerst in 2013 in de uitgaven tot uiting. Voor dat jaar worden de kosten geschat op € 20.000,- en daarna afnemend tot € 10.000,- per jaar.

Op dit moment is duidelijk te merken dat de nieuwe instroom voor deze regeling afneemt.

Maaltijdvoorziening	2010	2011	2012
Totaal €	34.008,00	34.229,00	26.589,00

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- de bijstand in warme maaltijden nog altijd voorziet in een behoefte, maar dat er steeds meer alternatieve mogelijkheden zijn.
- waar gebruik wordt gemaakt van eetpunten er vaak een toename van contacten en daarmee een toename van participatie is.
- de keukentafelgesprekken (bijvoorbeeld bij een aanvraag Wmo of warme maaltijden) gaan vooral over de mogelijkheden om daadwerkelijk te participeren.

7 Schulddienstverlening

In 2012 is de schuldhulpverlening opnieuw georganiseerd. Aanleiding hiervoor was de wettelijke verplichting aan gemeenten om de schulddienstverlening te regelen in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Aanvragen voor schuldhulp worden sindsdien op het gemeentehuis in behandeling genomen. Hier wordt een plan van aanpak opgesteld. Specifieke onderdelen van het plan worden uitgevoerd door de Stadsbank Breda en maatschappelijk werk van de Lumensgroep.

De schuldhulpverlening wordt ondersteund door verschillende initiatieven, waaronder de budgetcoaches van Buro Sociaal raadslieden (BSR) en Stimulans en het Klapperproject van BSR. Zodoende is de schulddienstverlening ook ondersteunend aan het minimabeleid. Met de voorzieningen die we in Veldhoven hebben georganiseerd is de keten nagenoeg gesloten: zowel op preventief gebied als op curatieve aspecten en zowel op simpele als complexe situaties is het pakket aan hulpverleningsmogelijkheden ingericht.

Niet alleen is schulddienstverlening gebaseerd op een wettelijke plicht, óók zonder wettelijke basis is schulddienstverlening van groot belang voor het individu dat met een laag inkomen of ten gevolge van hoge kosten, in problemen kan raken.

Bewindvoeringskosten

Deze kosten, die worden betaald op grond van bijzondere bijstand, zijn een uitvloeisel van het aantal schuldsaneringen. Inwoners die in een schuldsanering komen mogen niet meer zélf beschikken over hun inkomen. Zij komen onder zogenaamde bewindvoering door een bewindvoeringskantoor. Dit kantoor voert voor hen de administratie en fiatteert uitgaven. Opvallend is de stijging van bijstandsuitgaven voor deze bewindvoeringskosten, die naar verwachting zonder ingrijpen in 2013/2014 nog verder zal oplopen. In totaal zaten er in 2010, 2011 en 2012 respectievelijk 46, 58, en 127 personen in de bewindvoering. In de nieuwe opzet van de schulddienstverlening zullen preventie en de inzet van individuele plannen op termijn moeten leiden tot minder bewindvoering en daarmee tot minder kosten.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

de schulddienstverlening voldoet aan de eisen die in deze tijd aan voorlichting, preventie en oplossend vermogen worden gesteld.

8 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Inwoners die qua inkomen en vermogen onder de normbedragen vallen, komen in aanmerking voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Het beleid is dat aan rechthebbenden kwijtschelding wordt verleend voor het volledige bedrag van de aanslag. De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding rekening houden met de Leidraad Invordering. Dit is de basisregeling voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

De kosten van kwijtschelding van de afvalstoffen- en rioolheffing komen ten laste van het minimabeleid, de overige kosten voor kwijtschelding komen ten laste van de totaalopbrengst van het product gemeentelijke belastingen.

Kwijtschelding is mogelijk voor: hondenbelasting (maximaal 1 hond), rioolrechten, afvalstoffenheffing en OZB. Geen kwijtschelding wordt verleend voor leges, marktgelden en reinigingsrechten (bedrijfsafval) vanwege het retributieve karakter van deze regelingen.

Uit de 'Atlas van de lokale lasten 2013' blijkt dat de gemeente Veldhoven voor inwoners relatief een voordelige gemeente is voor wat betreft de gemeentelijke belastingen. Landelijk behoort Veldhoven tot de top 10 van de voordeligste gemeenten (nr. 7).

Op basis van raadsbesluit 11.067 van 5 juli 2011 is het mogelijk dat belastingplichtigen, onder bepaalde voorwaarden, in aanmerking kunnen komen voor automatische kwijtschelding. Dit houdt in dat voor diegenen die in het voorafgaande belastingjaar in aanmerking zijn gekomen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding, op basis van een machtiging door middel van bestandsvergelijking (gemeente – UWV – RDW) nagegaan wordt of men voor het lopende jaar opnieuw in aanmerking komt voor kwijtschelding; de inwoner hoeft dan niet zelf een aanvraag in te dienen. De bestandsvergelijking wordt uitgevoerd door de Stichting Inlichtingenbureau. Door deze bestandsvergelijking beschikt de gemeente over alle relevante gegevens en kan na controle rechtmatig al dan niet tot kwijtschelding worden overgegaan. In 2012 is het idee geopperd om die ambtshalve kwijtschelding weer te vervangen door een aanvraagprocedure; dat zou betekenen dat inwoners die een laag inkomen weer zélf initiatief moeten nemen en een verzoek om kwijtschelding moeten doen.

In de bijlage tabel 5 staat onder meer weergegeven hoeveel kwijtschelding er over de jaren 2010, 2011 en 2012 werd verleend, welke kosten hiermee waren gemoeid en hoeveel aanvragen en toekenningen het betrof.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen, hoewel dit niet participatiebevorderend is, niet kan worden afgeschaft.
- het afschaffen van de ambtshalve kwijtschelding niet tot financieel voordelig resultaat leidt: een enkeling zal 'vergeten' aan te vragen, maar misschien moeten we mensen met een laag inkomen daar juist tegen beschermen.

9 Grootte van doelgroep

Tot heden zijn wij voor het begrip minima in Veldhoven altijd uitgegaan van inwoners die een inkomen hebben dat niet hoger is dan 105% van de voor hen geldende bijstandsnorm. Er is geen wettelijke verplichting voor de normering van de doelgroep. Uit informatie in om-

liggende gemeenten blijkt dat nagenoeg alle gemeenten tenminste een norm hanteren van 110%. Ook het Rijk heeft een grens gelegd bij 110%; tot dat percentage mag de gemeente de inwoners met minimaregelingen tegemoet komen. Alleen voor de Stadspas heeft de minister de grens losgelaten: een Stadspas mag ook verstrekt worden aan inwoners die een hoger inkomen hebben.

De meeste gemeenten in de regio hanteren een inkomensnorm van 110%. Opvallende uitzonderingen zijn de 120% die Eindhoven en ISD de Kempen hanteren voor bijzondere bijstand (zie tabel 7). Alle gemeenten hanteren een collectief aanvullende verzekering, waarbij een bijdrage wordt verleend in de aanvullende verzekering. In de Kempen wordt de aanvullende verzekering zelfs volledig vergoed.

Wij hebben in de gebruikte percentages aanleiding gevonden om te onderzoeken hoe groot de doelgroep wordt indien het percentage wordt opgehoogd. De overzichten met verschillende percentages zijn in tabel 6 in de bijlage opgenomen.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- verhoging van de norm naar 110% aansluit bij hetgeen in de regio gangbaar is en door het Rijk geaccepteerd wordt.
- het aantal gezinnen voor het minimabeleid hierdoor slechts beperkt stijgt, van 1.020 naar 1.270, waarbij het aantal personen stijgt van 2360 naar 2938.
- het aantal kinderen in de doelgroep stijgt van 540 naar 650.

10 Uitvoerende instellingen

De uitvoering van het huidige materiele minimabeleid ligt voornamelijk bij de gemeente, bij Stichting Leergeld en bij het Jeugd sportfonds. Apart wordt hier ook de Voedselbank genoemd, vanwege de link die vanuit die doelgroep met de gemeente wordt gelegd. Uiteraard zijn er nog diverse instellingen actief die minder materieel, maar meer ondersteunende activiteiten bieden: we noemen hier onder andere Swove (Stichting Welzijn voor Ouderen Veldhoven), de Ouderenbonden, Buro Sociaal Raadslieden en Stimulans.

Overigens kent Veldhoven een rijk bestand aan verenigingen op het gebied van sport en cultuur. In ieder geval mogen we ervan uitgaan dat het aantal mogelijkheden om mee te doen aan het maatschappelijk leven in Veldhoven op zich ruim te noemen is.

a Gemeente

De gemeente voert zelf de gemeentelijke regelingen uit. De afdeling WIZ behandelt alle aanvragen, behalve de aanvragen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Deze behandelt de afdeling Belastingen. De gemeente is ook subsidiegever voor een groot aantal sport- en cultuurverenigingen en instanties en instellingen die op enige wijze het maatschappelijk welzijn ondersteunen.

b Stichting Leergeld

Stichting Leergeld behandelt op basis van eigen normen en regels aanvragen voor kinderen uit gezinnen met een inkomen tot maximaal 120% van het minimum. Het scala aan voorzieningen vanuit Stichting Leergeld is breed en niet expliciet afgebakend. De voorzieningen

worden in natura verstrekt en er wordt geen geld uitgekeerd. De voorzieningen van Stichting Leergeld zijn bij uitstek participatiebevorderend en stimuleren deelname aan educatie, sport en cultuur.

c Jeugdsportfonds

Het Jeugdsportfonds wordt in belangrijke mate uitgevoerd door Stichting Leergeld en voorziet op aanvraag in bijdragen in contributie en sportkleding voor kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 115% van het sociaal minimum.

d Stichting Voedselbank

Stichting Voedselbank voorziet minima met een laag besteedbaar inkomen wekelijks van een voedselpakket, waarbij de grootte en inhoud afhankelijk is van giften en leveringen van derden. Belangrijk is dat de voedselbank bevordert dat klanten contact opnemen met hulpverlenende instanties.

Over de jaren 2010, 2011 en 2012 werd het volgende aantal voedselpakketten verstrekt:

	2010	2011	2012
Aantal pakketten	3.015	4.182	4.947

Momenteel maken er wekelijks ongeveer 90 gezinnen gebruik van de Voedselbank. Dit betreft ongeveer 240 personen.

e Diverse instellingen ondersteunen minima met immateriële zaken en juridische ondersteuning. Te denken valt aan Swove, Buro Sociaal Raadsliden (waaronder het Klapperproject, de budgetcoaches en de formulierenbrigade) en andere maatschappelijke instellingen.

f Diverse instellingen ondersteunen de inwoners met activiteiten op gebied van sport, cultuur en anderszins. Te denken valt aan voorzieningen de sport- en cultuurverenigingen zélf, De Parasol, de Ouderenbonden, De Nieuwe Band etc.

11 Conclusie

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat:

- behalve de gemeentelijke regelingen ook andere Veldhovense instellingen actief betrokken zijn bij de minima. Stichting Leergeld, Stichting Voedselbank Veldhoven, Swove, Buro Sociaal Raadsliden, Stimulans, de Ouderenbonden en andere instellingen zijn belangrijke schakels tussen het individu en de ondersteunende mogelijkheden.
- het huidige minimabeleid van de gemeente Veldhoven vooral inkomensondersteuning biedt bij veel voorkomende (financiële) zaken zoals bijzondere kosten, belastingen, schulden en de kosten van een deugdelijke zorgverzekering.
- een uitzondering de Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten is. Weliswaar volgen daaruit inkomensondersteunende bijdragen, maar deze zijn in hoogte beperkt, de uitvoering is erg arbeidsintensief, er zijn dubbelingen met de voorzieningen van Stichting Leergeld en Jeugdsportfonds.

- de voorzieningen Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten weliswaar drempels weghalen om mee te doen, maar van activerende werking van de regelingen nauwelijks sprake is.
- het achteraf terugbetalen van bijdragen in de Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten op bezwaren stuit bij de aanvragers.
- de voorzieningen van Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld, alsook de verschillende activiteiten van bijvoorbeeld de Ouderenbonden meer bijdragen aan activering dan de (financiële) regelingen.

Met het minimabeleid is nu jaarlijks totaal € 623.500,- gemoeid, exclusief de uitvoeringskosten

Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten	€ 55.000
Bijzondere bijstand (excl. Uitvoering)	€ 305.000
Langdurigheidstoelage	€ 110.000
aflossing leningen	-€ 80.000
Collectief aanvullende verzekering	€ 56.500
Maaltijdvoorziening	€ 22.000
Kwijtschelding belastingen	€ 155.000
Nu subsidie Leergeld	€ 9750

Op basis van de bevindingen uit de evaluatie minimabeleid worden voorstellen voor nieuw minimabeleid passend binnen de kadernota Maatschappelijke Participatie ontwikkeld. Deze voorstellen worden voorgelegd in de collegevergadering van 21 januari.